

Vätternvatten AB

Örebro kommun, Kumla kommun,
Hallsbergs kommun och Lekeberg
kommun

Grundläggande granskning 2024

Building a better
working world

Innehåll

1.	Inledning.....	2
1.1.	Bakgrund.....	2
1.2.	Syfte och revisionsfrågor.....	2
1.3.	Avgränsning.....	2
1.4.	Revisionskriterier.....	2
1.5.	Genomförande.....	5
2.	Granskningsresultat.....	6
2.1.	Styrning.....	6
2.2.	Intern kontroll.....	7
2.3.	Måluppfyllelse.....	9
2.4.	Bedömning.....	11
3.	Sammanfattande bedömning och rekommendationer.....	12

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunrevisionen granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionssed all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. De granskar på samma sätt, genom de lekmannarevisorer som utsetts i företag enligt kommunallagens 10 kap. 2-6 §§, även verksamheten i dessa juridiska personer.

Lekmannarevisorn ska, enligt aktiebolagslagens 10 kap. 3 § granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Granskningen ska utgå från god revisionssed. Enligt God revisionssed 2022 ska den grundläggande granskningen innehålla:

- ▶ Granskning av måluppfyllelse.
- ▶ Granskning av styrning och intern kontroll.

Granskningen har sin utgångspunkt i God revisionssed, samt i de risker som framkommit i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys för år 2024. Granskningen är av översiktlig karaktär.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge lekmannarevisorn underlag till sin granskningsrapport som ligger till grund för fullmäktiges ansvarsprövning. Den grundläggande granskningen syftar till att besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Har styrelsen en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?
- ▶ Har styrelsen en tillräcklig intern kontroll över verksamhet och ekonomi?
- ▶ När styrelsen måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?

1.3. Avgränsning

Granskningen genomförs för bolag i Örebro Rådhus-koncernen. Denna granskningsrapport behandlar Vätternvatten AB. I tid avgränsas granskningen till verksamhetsår 2024.

1.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förfaranden eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning.

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

Kommunallagen 10 kap 2-6 §§, 12 kap 1, 4 §§: Revisorerna granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionssed all verksamhet som bedrivs av nämnder, fullmäktigeberedningar eller kommunala bolag. Bolagen granskas genom de av fullmäktige utsedda lekmannarevisorer. Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

God revisionssed 2022, SKR:s revisionsdelegation: God revisionssed i kommunal verksamhet avser granskning och prövning av de som ansvarar för beredning, verkställighet och förvaltning inom det kommunala ansvarssystemet. God revisionssed i kommunal verksamhet omfattar alla revisionsuppdrag till vilka fullmäktige utser revisorer. För genomförande av granskningar anlitar revisorerna sakkunniga. Revisorerna genomför en årlig granskning som består av en grundläggande granskning, fördjupade granskningar samt granskning av delårsrapport och årsredovisning. Denna rapport är en del i den grundläggande granskningen, vilken enligt God sed ska omfatta måluppfyllelse, styrning och intern kontroll.

Övergripande strategier och budget för 2024 med plan för 2025-2027

Övergripande strategier och budget (ÖSB) är det övergripande och överordnade styrdokumentet för kommunens nämnder och styrelser.

Kommunfullmäktige anger i ÖSB strategiska mål för mandatperioden. Dessa mål är långsiktiga men omprövas inför varje nytt budgetår. Utöver de strategiska målen finns det ett antal riktade uppdrag till nämnder och styrelser. Dessa ska, om inte annat anges, påbörjas under budgetåret och redovisas i samband med bolagens årsberättelse/årsredovisning i enlighet med särskilda anvisningar från kommunstyrelsen. Övriga kommunala styrdokument som program, strategier, policys och liknande är underordnade målen i ÖSB.

Bolagen får i uppdrag att göra en bedömning av vilka strategiska mål de kan bidra till. Styrelserna formulerar därefter egna bolagsmål för de strategiska mål som bolaget är berörda av. Dessa utgår från reglemente, nulägesanalys och uppdragen. Slutligen beslutar styrelsen vilka mätbara indikatorer som ska vara kopplade till respektive bolagsmål. Bolaget ska tydliggöra hur bedömningen av om målet är uppfyllt eller inte ska ske.

Bolagsstyrelser ansvarar för att följa upp och analysera, i förhållande till de mål som beslutats, vad som åstadkommits och varför. Rapporteringen ska ange om målen är uppfyllda eller ej samt bestå av analyser, slutsatser och kommentarer som förklarar och fördjupar utfallet i förhållande till uppsatta mål. Rapporteringen sker främst i form av nulägesöversikt, delårsrapporter och årsberättelse, men kan även komma att ske i annan form.

Helägda bolag har, utöver vad som anges i anvisningar från kommunstyrelsen, alltid ett ansvar att på eget initiativ informera kommunstyrelsen om förändrade förutsättningar eller händelser som kan vara av betydelse för den kommunövergripande uppföljningen och styrningen av verksamheten.

Bolagspolicy (Ks 600/2017)

Bolagspolicyn redovisar hur kommunallagens regler för ägarstyrning av bolagen ska tillämpas samt hur ägaren i övrigt vill ha kontroll över de kommunala bolagen. Av bolagspolicyn framgår att budget för Örebro Rådhus AB och dess dotterbolag ska utgå ifrån kommunfullmäktiges årliga budgetdirektiv för bolagens verksamheter vilket ingår som en del av kommunfullmäktiges årliga beslut om övergripande strategi med budget (ÖSB).

Styrelsen ska årligen utarbeta och anta en arbetsordning för sitt eget arbete. Som grund för arbetsordningen i de majoritetsägda bolagen ska gälla den arbetsordning som tillämpas av styrelsen i Örebro Rådhus AB. Styrelsen utser bolagets VD och bestämmer anställningsvillkoren för VD:n. Vid rekrytering av VD i dotterbolag ska styrelsen i dotterbolaget utse en rekryteringsgrupp i vilken VD för Örebro Rådhus AB ska ingå.

Rekryteringsgruppen ska samråda med kommunens personaldirektör om anställningsvillkor för VD:n. Ordföranden i dotterbolaget (eller den ordföranden utser) presenterar därefter rekryteringsgruppens förslag för styrelsen i dotterbolaget för beslut. Bolagens styrelse ska årligen upprätta en skriftlig instruktion för verkställande direktören.

Bolag - såväl dotterbolag som minoritetsägda bolag med finansiell effekt för Örebro Rådhus AB - ska lämna tertialrapporter om måluppfyllelse och ekonomiskt resultat till moderbolaget som i sin tur lämnar en samlad tertialrapport till kommunstyrelsen.

Dotterbolagens styrelser ska behandla förvaltningsberättelse och årsredovisning när bokslutsdispositionerna är fastställda av moderbolaget. Förvaltningsberättelsen, alternativt en av dotterbolaget separat upprättad styrelserapport, ska bland annat innehålla bolagsstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen utifrån kommunfullmäktiges ägardirektiv för verksamhetsåret och en sammanfattning av bolagets arbete med intern kontroll.

Vårt hållbara Örebro - Utvecklingsagenda med mål för 2050 och delmål för 2030

Programmet för hållbar utveckling med målsättningar för 2050 och delmål för 2030 riktar sig mot kommunen som organisation, inklusive de kommunala bolagen, samt mot Örebro kommun som geografiskt område. Programmet innehåller övergripande och långsiktiga mål som omfattar FN:s utvecklingsmål Agenda 2030. Dokumentet fastslår den politiska viljeinriktningen samt uttrycker värdegrund och önskvärd samhällsutveckling inom Örebro kommun fram till år 2050. Det innehåller en målstruktur med sex målområden, tre övergripande mål till år 2050 och 51 delmål till år 2030. Programmet för hållbar utveckling, översiktsplanen och kommunens årliga budget utgör grunden för styrningen av Örebro kommun. "Vårt hållbara Örebro" innehåller inte några detaljerade ställningstaganden till utförande, prioriteringar eller metoder.

Syftet med programmet för hållbar utveckling är att fastslå och synliggöra vilken samhällsutveckling Örebro kommun som geografiskt område strävar efter till år 2030 och år 2050. Programmet för hållbar utveckling, översiktsplanen och kommunens årliga budget utgör grunden för styrningen av Örebro kommun. Den långsiktiga inriktningen för Örebro kommun anges i programmet för hållbar utveckling och i översiktsplanen.

Programmet för hållbar utveckling är långsiktigt, övergripande och genomsyrar hela koncernen. Örebro kommuns budget och styrmodell ska sträva mot målen i programmet för hållbar utveckling, och detsamma gäller de kommunala bolagens affärsplaner. Mål och prioriteringar som fastslås i koncernens årliga budget respektive affärsplaner ska tydligt bidra till att målen i programmet för hållbar utveckling uppnås inom given tidsram.

Bolagsordning och ägardirektiv

Enligt ÖSB 2024¹ har Vätternvatten AB till ändamål att, inom ramen för den kommunala likställighetsprincipen, på ett långsiktigt, socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart sätt ansvara för och främja en god vattenförsörjning till Hallsberg kommun, Kumla kommun, Lekeberg kommun och Örebro kommun med syfte att skapa största möjliga samhällsnytta.

Bolaget har till uppgift att projektera, uppföra, driva och underhålla vattenförsörjningsanläggningar samt att producera och distribuera vatten, äga och förvalta fast och lös egendom samt därmed sammanhängande verksamhet.

¹ Antagen av kommunfullmäktige 13 juni 2023.

Bolagets driftskostnader faktureras ägarkommunerna i sin helhet varför bolaget ska generera ett nollresultat.

Av **8 kap. 41 § 2 st. aktiebolagslagen** följer att bolagets aktieägare endast genom beslut på bolagsstämman kan ge bindande ägardirektiv till bolaget. Enligt kommunallagen ska ägardirektiv till bolaget i frågor av principiell beskaffenhet eller annars större vikt före beslut på bolagsstämman behandlas i kommun- eller regionfullmäktige eller, i andra frågor, i kommun- eller regionstyrelsen.

Riktlinjer för intern kontroll i Örebro kommun (KS114/2012)²

Enligt Kommunallagen 6 kap 7 §, 8 kap 1 § och 9 kap 9 § är det Kommunstyrelsen som tillsammans med nämnderna och koncernens bolag har ansvar för att verksamheten i den kommunala organisationen bedrivs utifrån god ekonomisk hushållning samt svarar för den yttersta kontrollen av hur verksamheten bedrivs. De bolag som ingår i kommunkoncernen ansvarar för den interna kontrollen inom respektive uppdragsområde. Bolagens ansvar innebär att utfärda regler och anvisningar för den egna interna kontrollens organisation, utformning och funktion, årligen fastställa tillsynsplan samt följa upp och vidta åtgärder för att säkra ansvaret inom intern kontroll.

1.5. Genomförande

Granskningen har genomförts genom dokumentanalys. Vi har även genomfört möten med företrädare för bolagets verkställande ledning samt haft regelbundna avstämningar med bolagets auktoriserade revisor.

² Riktlinjen är inte antagen av fullmäktige och därmed inte formellt bindande för bolagen. Vi använder riktlinjen som en indikation på ägarens viljeriktning för bolagens internkontrollarbete.

2. Granskningsresultat

2.1. Styrning

Revisionsfråga 1: Har styrelsen en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?

2.1.1. Iakttagelser

Vi har översiktligt granskat styrelsens styrning av verksamhet och ekonomi med utgångspunkt i de revisionskriterier som beskrivits ovan (se avsnitt 1.4). I nedanstående tabell sammanställs våra iakttagelser utifrån respektive kontrollpunkt.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Styrelsen har gjort en bedömning av vilka av kommunens strategiska mål som bolaget kan bidra till i enlighet med uppdraget i ÖSB.	✓	Styrelsen har identifierat ÖSB:s mål nummer 2, 5 och 16 som tillämpbara och relevanta för verksamheten under projektskede.
Styrelsen har i enlighet med ÖSB formulerat egna bolagsmål med mätbara indikatorer och målnivåer för de strategiska mål som bolaget är berörda av.	✓	Styrelsen har identifierat tre tillämpbara mål från ÖSB. Verksamhetsplanen som fastställdes den 15 februari 2024 innehåller målområden med framgångsfaktorer. Vi noterar att vid extra styrelsemöte den 18 april 2024 har styrelsen beslutat att fastställa en strategisk plan med sex målområden, med tillhörande aktiviteter och indikatorer/mål. Avstämning av måluppfyllelse ska ske två gånger per år.
Styrelsen har upprättat en nulägesanalys i enlighet med uppdraget i ÖSB.	Ej tillämbart	Vi noterar att bolaget inte omfattas av krav på att upprätta nulägesöversikt då Örebro Rådhus historiskt inte begärt detta dokument från bolaget.
Styrelsen har gjort en analys utifrån väsentlighet och risk för att identifiera områden som kräver kontroll.	✓	Styrelsen har genomfört en analys utifrån väsentlighet och risk. Analysen har sammanställts i en tillsynsplan som innefattar kontrollåtgärder.
Styrelsen har beslutat om en tillsynsplan baserad på analys utifrån väsentlighet och risk.	✓	Styrelsen har fastställt en tillsynsplan för 2024 den 15 februari 2024.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, — = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse

Uppbyggnaden av bolaget samt genomförande av projektet är indelat i tre faser. Bolaget har under 2024 fortsatt arbete med uppbyggnad och utveckling för genomförande av första fasen, vilket fortsätter kommande tre år. Styrelsen har antagit en verksamhetsplan för 2024, fastställd den 15 februari 2024. Verksamhetsplanen innehåller målområden med framgångsfaktorer. För tillhörande aktiviteter, indikatorer och mål framgår att detta är under arbete. I verksamhetsplanen för 2024 finns en tydligt beskriven tidplan innehållandes tre faser. Bolaget är för närvarande i fas 1 - Projektering/tillståndshantering.

Vi noterar att vid extrainsatt styrelsemöte den 18 april 2024 har styrelsen beslutat att fastställa en strategisk plan, samt att avstämning av måluppfyllelse ska ske två gånger per år (halvårsvis). I den strategiska planen identifieras sex målområden, med aktiviteter och indikatorer/mål.

Enligt ägardirektivet ska bolagets driftskostnader faktureras ägarkommunerna i sin helhet varför bolaget ska generera ett nollresultat. Projektet finansieras genom upplåning i enlighet med fastställd Finanspolicy och finansieringsplan. Bolaget har även fastställt en driftsbudget för år 2024 den 14 december 2023.

Styrelsen har beslutat om en tillsynsplan för 2024, fastställd av styrelsen den 15 februari. Tillsynsplanen innehåller sju kontrollområden.

2.2. Intern kontroll

Revisionsfråga 2: Har styrelsen en tillräcklig intern kontroll över verksamhet och ekonomi?

2.2.1. Iakttagelser

Vi har översiktligt granskat styrelsens uppföljning av verksamhet och ekonomi med utgångspunkt i de revisionskriterier som beskrivits ovan (se avsnitt 1.4). I tabell nedan har vi sammanställt våra iakttagelser utifrån respektive kontrollpunkt.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Styrelsen har följt upp ekonomiskt resultat i tertialrapporter och i samband med årsbokslutet i enlighet med kommunens bolagspolicy.	✓	Styrelsen har i tertialrapporter följt upp bolagets ekonomiska resultat. I VD-ord redogörs kortfattat för utvecklingen i verksamheten fram till tertial 2. Styrelsen har i årsredovisningen följt upp bolagets ekonomiska resultat.
Styrelsen har följt upp måluppfyllelse i tertialrapporter och i samband med årsbokslutet i enlighet med kommunens bolagspolicy.	✓	Styrelsen har översiktligt följt upp måluppfyllelse kopplat till de beslutade målen och indikatorerna. En halvårsavstämning har gjorts av de strategiska målen den 20 september 2024. Uppföljningen innefattar en markering av status för målområdet. Bolagets mål utvärderas enligt en treårsplan vilket påverkar möjligheterna till analyser och slutsatser under treårsperioden. I förvaltningsberättelsen framgår att styrelsen själva bedömer att bolagets verksamhet stämmer överens med bolagets ändamål.
Är styrelsens arbetsordning och VD-instruktion ändamålsenliga och anpassade till bolagets behov och förutsättningar? Är de fastställda av styrelsen?	✓	Styrelsen fastställde en arbetsordning och VD-instruktion vid styrelsemöte i januari 2024. Bedömningen är att dokumenten är ändamålsenliga och anpassade till bolagets behov och förutsättningar.
Styrelsen har efter verksamhetsåret följt upp resultatet av tillsynsplanen i den omfattning som fastställts i planen.	—	Vi har vid slutförandet av vår granskning ännu inte tagit del av någon uppföljning av tillsynsplanen. Bolaget har meddelat att tillsynsplanen tagits fram för första gången under 2024 och att extern

		revision planeras under inledningen av 2025, före bolagsstämman.
Resultatet från utförda kontroller är utan avvikelser.	Ej tillämbart	Uppföljning saknas.
Bolagsledningens sammanfattning av bolagets arbete med intern kontroll redovisas i förvaltningsberättelsen, alternativt en av dotterbolaget separat upprättad styrelserapport i enlighet med bolagspolicyn.	—	I förvaltningsberättelsen finns en rubrik för riskbedömning och intern kontroll. Vi bedömer att bolagsledningen framgent kan utveckla sammanfattningen av bolagets arbete med intern kontroll allteftersom bolagets arbete inom området stärks.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, — = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse

Verksamhet och ekonomi

Styrelsen har följt upp ekonomiskt resultat i tertialrapport 1 och 2 (2024-06-11 och 2024-09-27) i enlighet med kommunens bolagspolicy. I tertialrapport 1 är prognosen för helåret ett nollresultat i linje med antagen driftbudget. Prognosen är dock osäker då flera faktorer kan komma att påverka resultatet. I tertialrapport 2 är prognosen för helår ett underskott med -450 tkr mot beslutad driftsbudget. Skillnaden mot budget beror framför allt på fortsatta höga kostnader för programlicenser och IT. Årets skatt kommer uppgå till cirka 200 tkr vilket inte är budgeterat och kommer påverka driftbolagets resultat negativt. Årets avskrivningar beräknas bli något högre än budgeterat till följd av inköp av möbler (kontorsanpassning för att möta nyanställdas behov) samt investeringar i ny utrustning (bland annat telefoner, skärmar med mera). Utredningar utförda av auktoriserad revisor, skattemässiga effekter, ränteavdragsbegränsningsutredning samt justering av gamla deklarationer är en andra bidragande faktor till ökade kostnader vilka inte har budgeterats. Rapporteringen innehåller även ett VD-ord.

Uppföljning av måluppfyllelse sker vid styrelsemöte 27 september 2024 och redovisas i bilaga för halvårsavstämning av övergripande mål 2024 samt strategiska mål enligt bolagets 3-års-plan. Av uppföljningen framgår status för målen; klart, pågår enligt plan, eller avviker/ej enligt plan. Majoriteten av målen pågår enligt plan, där sju mål är klara och sju mål avviker/ej enligt plan. Kommentar till status ges.

Styrelsen har följt upp ekonomi i en årsredovisning. Styrelsen har översiktligt följt upp måluppfyllelse kopplat till de beslutade målen och indikatorerna. Uppföljningen innefattar en markering av status för målområdet. I förvaltningsberättelsen framgår att styrelsen själva bedömer att bolagets verksamhet stämmer överens med bolagets ändamål.

Intern kontroll

Styrelsen har haft sju protokollförda möten under verksamhetsåret. Vi har tagit del av och läst styrelseprotokollen.

Styrelsen har fastställt en tillsynsplan med 7 utvalda områden för 2024 utifrån en analys av sannolikhet och konsekvens. Av de 10 områdena framgår ett riskvärde för samtliga.

Styrelsen har vid tiden för vår granskning ännu inte följt upp resultatet av tillsynsplanen i en tillsynsrapport. Förvaltningsberättelsen innehåller en beskrivning av bolagets arbete med riskhantering och intern kontroll men innehåller inte styrelsens samlade bedömning av bolagets interna kontroll.

Uppföljning av 2021 års granskning av IT- och informationssäkerhet

Under 2021 genomfördes en granskning av Vätternvatten AB:s arbete med IT- och informationssäkerhet med bedömningen att bolaget inte hade en tillräcklig hantering av IT- och informationssäkerhet. Av uppföljningen av arbetet i början av 2023 framgick att bolaget köper IT-drift och support av Futurum men planerar att upphandla detta som en tjänst. I uppföljningen menade bolaget att dokumentationen av nuvarande miljö troligtvis fortsatt är bristfällig men att den nya lösningen kommer att innebära en dokumenterad lösning. Bolagets bedömning var att krav gällande informationssäkerhet uppfylls idag men att det saknas dokumentation som styrker detta. Säkerhetsskyddsklassanalys och säkerhetsskyddsklassning av bolagets verksamhet och den planerade anläggningen samt upphandling av extern IT-support pågick vid uppföljningen 2023.

Vid uppföljning i början av 2024 gjorde vi bedömningen att bolaget har hanterat rekommendationerna. Bolaget har upphandlat IT-drift och support av en extern leverantör som övertog ansvaret från Futurum 1 juni 2023 samt dokumenterat sin IT-miljö. Vidare har en GAP-analys³ genomförts av bolagets IT-miljö. I upphandlingen av den externa leverantören ingår också beställarstöd med kompetens inom IT-arkitektur. Vid föregående års granskning var beslutsunderlag för IT-arkitektur som ska hantera säkerhetsklassad information under framtagande av upphandlad säkerhetsskyddskonsult och upphandlad leverantör av IT-drift och support inför kommande skeden. Vid årets uppföljning framkommer att beslutsunderlag har tagits fram under 2024 med bedömningen att slutligt beslut är avhängigt säkerhetsklassning av anläggningen/verksamheten, vilket kommer ske under inledningen av 2025.

Uppföljning av 2023 års granskning av upphandlingsprocessen

Uppföljning av granskningen sker i den grundläggande granskningen 2025 för att bedöma om rapportens slutsatser och rekommendationer har hanterats av styrelse och bolagsledning.

Auktoriserad revisors bedömning av bolagets interna kontroll

Vi har tagit del av auktoriserad revisors granskning av bolagets interna kontroll avseende inköpsprocessen, bokslutsprocessen, samt skatter och avgifter. Auktoriserad revisors bedömning är att den interna kontrollen fungerar på ett ändamålsenligt sätt.

2.3. Måluppfyllelse

Revisionsfråga 3: När styrelsen måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?

2.3.1. Iakttagelser

Vi har översiktligt granskat styrelsens måluppfyllelse med utgångspunkt i styrelsens mål för verksamhet och ekonomi.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Fullmäktiges direktiv för ekonomi är uppfyllda.	☐	I bolagets ägardirektiv framgår att bolaget ska uppvisa ett nollresultat. Bolaget gör ett mindre negativt resultat efter finansiella poster.

³ Gap-analys är en metod för att utvärdera skillnaden mellan nuvarande tillstånd och önskat tillstånd eller mål. Syftet med en gap-analys är att identifiera de specifika områden där det finns en skillnad (eller "gap") mellan det som för närvarande uppnås och det som målet eller det önskade tillståndet är.

Fullmäktiges direktiv för verksamhet är uppfyllda.	✓	Styrelsen bedömer i årsredovisningen att bolagets verksamheter stämmer överens med bolagets ändamål. Det har inte skett någon särskild uppföljning av fullmäktiges direktiv men vår bedömning är att bolagets direktiv har uppfyllts.
Förvaltningsberättelsen, alternativt en av dotterbolaget separat upprättad styrelserapport, innehåller bolagsstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen utifrån kommunfullmäktiges ägardirektiv för verksamhetsåret.	✓	Bolagets förvaltningsberättelse innehåller en bedömning av bolagets måluppfyllelse i termer av att styrelsen bedömer att bolagets verksamhet överensstämmer med bolagets ändamål. Ingen övrig bedömning framgår men bolaget har också kortfattade ägardirektiv.
Styrelsen har nått måluppfyllelse avseende de av fullmäktiges strategiska mål som styrelsen bedömt att bolaget kan bidra till.	✓	Av bolagets redovisning av uppföljningen av strategiska mål framgår att bolagets arbete med att nå mål pågår enligt treårsplan.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, — = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse

Måluppfyllelse

Bolaget rapporterar i sin förvaltningsberättelse för 2024 att bolaget under året har utvecklats i takt med att projektet fortskrider och personalstyrkan växer. Nya och utvecklade policys, riktlinjer samt stöd och rutiner har tagits fram för att fungera som en funktionell plattform för verksamheten. Bolaget har tagit fram och förankrat en långsiktig strategisk plan som är ett viktigt underlag när de planerar och budgeterar inför kommande år. Organisationen har förstärkts i takt med att projektet utvecklas och under året har fyra medarbetare anställts. Flera viktiga projektförutsättningar har fastställts under året. Bolaget har förvärvat en fastighet utanför Hallsberg där de planerar det nya vattenverket. Bolaget har genomfört samrådsmöten med intressenter som påverkas av vattenverksamheten, vilket är ett viktigt steg inför inlämnandet av tillståndsansökan till Mark- och miljödomstolen. Vidare har en stor mängd upphandlingar genomförts samt ett omfattande marknadsarbete.

Av förvaltningsberättelsen framgår att bolaget fortsatt är i en intensiv period inom ramen för Fas 1. Under 2025 fortsätter arbetet med uppbyggnad och utveckling av bolaget och projektorganisationen för genomförandet av Fas 1. Verksamheten kommer att anpassas och utvecklas för att uppfylla fastställd säkerhetsskyddsanalys/säkerhetsskyddsplan, utveckling av IT-miljön och rutiner för förbättrad drift och informationssäkerhet samt projektstyrning. Under 2025 kommer samtliga projektdelar övergå från förprojektering till detaljprojektering. Underlag och utredningar för tillståndsansökan i Mark- och miljödomstolen färdigställs för inlämning av ansökan under inledningen av 2025. Beslutsunderlag inför igångsättningsbeslut bearbetas, utformas och förankras med styrelsen inför redovisning och beslut i respektive kommunfullmäktige Q1 2026. Under 2025 planeras personalstyrkan att utökas med ytterligare fyra personer till totalt 22 personer.

Av förvaltningsberättelsen framgår styrelsens bedömning av måluppfyllelsen; styrelsen bedömer att bolagets verksamhet stämmer väl överens med bolagets ändamål.

Av bolagets redovisning av uppföljningen av strategiska mål framgår att bolagets arbete med att nå mål pågår enligt treårsplan. En årsavstämning sker den 31 december 2024. Av uppföljningen framgår att 12 är klara, 16 pågår enligt plan, samt att 16 avviker/ej enligt plan. Kommentarer till status ges.

Ekonomi

Bolaget har följt upp ekonomin i tertialrapporter (från den 11 juni 2024 och den 27 september 2024). I tertialrapport 1 var prognosen för helår ett nollresultat i linje med antagen driftbudget. I tertialrapport 2 var prognosen för helår ett underskott med -450 tkr mot beslutad driftsbudget.

Enligt bolagets ägardirektiv ska bolagets driftskostnader faktureras ägarkommunerna i sin helhet varför bolaget ska generera ett nollresultat. Årets ekonomiska utfall blev ett resultat efter finansiella poster på -111 tkr. Enligt uppgifter från bolaget har utfallet behandlats i samband med styrelsemötet den 18 februari 2025, då bokslutet för år 2024 presenterades. Detta har även behandlats vid det ekonomiska rådet den 13 februari 2025.

2.4. Bedömning

I granskningen av Vätternvatten AB tar vi hänsyn till att bolaget är i ett uppbyggnadsskede. Vi noterar att bolaget under 2024 fortsatt utvecklat en struktur för styrning och uppföljning av verksamheten. En viktig del är framtagande av en verksamhetsplan med mål och indikatorer för bolaget. Vi noterar att styrelsen i april 2024 har beslutat att fastställa en strategisk plan med sex målområden, med tillhörande aktiviteter och indikatorer/mål. Avstämning av måluppfyllelse ska ske två gånger per år.

Vidare bedömer vi att bolaget har utvecklat sitt arbete med intern kontroll genom att genomföra årliga riskanalyser. Vi ser positivt på att styrelsen under 2024 beslutat om en tillsynsplan där bolagets största risker kontrolleras i enlighet med våra tidigare rekommendationer. Vid tiden för granskning har uppföljning av tillsynsplanen i en tillsynsrapport ännu inte genomförts. Vi bedömer att det vore positivt om styrelsen beslutar om tillsynsrapporten i närmare anslutning till årsskiftet.

Vår bedömning är att bolaget under 2024 huvudsakligen har arbetat i enlighet med fullmäktiges direktiv och aktieägaravtal. Vi ser positivt på att styrelsen i enlighet med tidigare rekommendationer nu säkerställer uppföljning av verksamhet och måluppfyllelse i samband med tertialrapporter och bokslut. Rapporteringen kan, i enlighet med kravet i ÖSB, framgent utvecklas med djupare analyser, slutsatser och kommentarer som förklarar och fördjupar utfallet i förhållande till uppsatta mål. Bolagets mål utvärderas enligt en treårsplan vilket påverkar möjligheterna till analyser och slutsatser under treårsperioden. Vi bedömer att styrelsen når måluppfyllelse för verksamheten. Måluppfyllelsen för ekonomi bedömer vi delvis ha uppnåtts, då bolaget uppvisar ett mindre negativt resultat för 2024.

3. Sammanfattande bedömning och rekommendationer

I vår översiktliga granskning av bolagsstyrelsen i Vätternvatten AB har vi inte hittat några väsentliga avvikelser. Vi bedömer att styrelsen i huvudsak har en tillräcklig styrning och delvis en tillräcklig intern kontroll av verksamhet och ekonomi. Vidare bedömer vi att styrelsen når måluppfyllelse för verksamheten och delvis når måluppfyllelse för ekonomi.

Vår bedömning grundar sig på följande:

Revisionsfråga	Bedömning
Har styrelsen en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?	<p>Vi bedömer att styrelsen i huvudsak har en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi.</p> <p>Bolaget är under uppbyggnad och styrningen har stärkts under 2024 jämfört med tidigare år.</p>
Har styrelsen en tillräcklig intern kontroll över verksamhet och ekonomi?	<p>Vi bedömer att styrelsen delvis har en tillräcklig intern kontroll.</p> <p>Bolaget har utvecklat sitt arbete med intern kontroll under 2024 och vi bedömer att detta fortsatt kan utvecklas. Vi har inte kunnat ta del av tillsynsrapport vilket påverkar bedömningen.</p>
Når styrelsen måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	<p>Vi bedömer att styrelsen når måluppfyllelse för verksamheten. Måluppfyllelsen för ekonomi bedömer vi delvis ha uppnått.</p> <p>Måluppfyllelsen för ekonomi bedömer vi delvis ha uppnått, då bolaget uppvisar ett mindre negativt resultat för 2024.</p>

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi styrelsen att:

- Säkerställa att tillsynsrapporten antas i närmare anslutning till årsskiftet.

Örebro 25 februari 2025

Jakob Hallén
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY

Johan Perols
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY